

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فرہنگ نامہ بزرگ قرآنی

دوم

سورہ مائدہ - سورہ توبہ

پڑھش

علی رواتی

۶۵۰

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

فرهنگنامه بزرگ قرآنی
دفتر دوم: سوره مائده - سوره توبه
پژوهش دکتر علی رواقی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا: سارا اوپسی
طراح جلد: امیرشاهرخ فریوسفی
ناظر چاپ: صفر ممیزاد
چاپ اول: ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۷۰۰.۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای دانشگاه شهید بهشتی محفوظ است.

سرشناسه:	رواقی، علی، ۱۳۲۰-
عنوان و نام پدیدآور:	فرهنگنامه بزرگ قرآنی / پژوهش علی رواقی.
مشخصات نشر:	دانشگاه شهید بهشتی، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری:	۱۰ ج.
فروست:	مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی؛ ۶۱۸، ۶۵۰.
شابک:	۹۷۸ ۹۶۴ ۴۵۷ ۳۵۶ ۶ : دوره؛ ۹۷۸ ۹۶۴ ۴۵۷ ۳۵۷ ۶ : ج ۱؛ ۹۷۸ ۹۶۴ ۴۵۷ ۳۸۹ ۷ : ج ۲
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبیا
یادداشت:	ج ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فیبیا). کتابنامه.
مندرجات:	ج ۱. سوره فاتحه - سوره نساء، - ج ۲. سوره مائده - سوره توبه
موضوع:	قرآن -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی؛ قرآن -- Dictionaries -- Persian قرآن -- ترجمه -- نقد و تفسیر؛ Qur'an -- Translating -- Criticism and Interpretation
شناسه افزوده:	دانشگاه شهید بهشتی
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۵ ف۸۳/ر۸۳/۸۳ BP۶۸
رده‌بندی دیوبی:	۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی:	۴۴۱۱۰۳۶

کد ناشر ۱۰۰۱۷۳۴
www.pub.sbu.ac.ir
unipress@mail.sbu.ac.ir

فهرست

۱	مائده
۲۰۷	انعام
۴۵۳	اعراف
۷۴۱	انفال
۸۵۹	توبه

نشانه‌ها:

قرآن‌های ناکامل *

فرهنگ‌های قرآنی - فارسی *

نام ترجمه‌ها و ترجمه - تفسیرها و فرهنگ‌های قرآنی به ترتیب شماره آن‌ها در این فرهنگنامه:

قرآن‌های کامل	قرآن‌های ناکامل	فرهنگ‌های قرآنی
۱ قرآن قدس	۲۳ ترجمهٔ سورهٔ مائدهٔ سیستانی	۴۴ لسان التنزیل
۲ ترجمهٔ تفسیر طبری	۲۴ تفسیر شتقشی	۴۵ تفسیر مفردات قرآن
۳ تفسیر سوراآبادی	۲۵ بخشی از تفسیر کهن به پارسی	۴۶ وجوه القرآن
۴ تاج التراجم فی تفسیر القرآن للأعاجم	۲۶ تفسیر قرآن پاک	۴۷ المحيط بلغات القرآن
۵ تفسیر کشف الاسرار	۲۷ چند برگ از تفسیر قرآن عظیم	۴۸ تراجم الاعاجم
۶ فرهنگ قرآن شماره ۴	۲۸ تفسیر کوفی کهن	۴۹ المستخلص فی ترجمان القرآن
۷ تفسیر روض الجنان	۲۹ ترجمهٔ قرآن موزهٔ پارس	۵۰ خلاصهٔ جواهر القرآن
۸ ترجمهٔ قرآن ری	۳۰ تفسیر کمبریج	۵۱ ترجمان القرآن
۹ لطائف التفسیر درواجکی	۳۱ تفسیر عشری بر قرآن	۵۲ الدرر فی التّرجمان
۱۰ تفسیر بصائر	۳۲ بخشی از تفسیر کهن	
۱۱ قرآن ۲۰۴۶	۳۳ قرآن ۲۰۵۳	
۱۲ قرآن ۹۹۹	۳۴ ترجمهٔ قرآن ماهان	
۱۳ قرآن ۲۱۰۰	۳۵ قرآن ۲۰۶۴	
۱۴ تفسیر نسفی	۳۶ قرآن ۴۶۶	
۱۵ قرآن ۳۷۸	۳۷ قرآن ۱۴۷۰	
۱۶ قرآن ۱۱۴۴	۳۸ قرآن ۶۳۱	
۱۷ تفسیر گازر	۳۹ قرآن ۶۳۲	
۱۸ قرآن ۱۰۸۹	۴۰ قرآن ۷۱۵	
۱۹ قرآن ۷۰۴	۴۱ قرآن ۱۹۲۰	
۲۰ قرآن ۶۶۵	۴۲ ترجمهٔ قرآن مجید به خط ثلث	
۲۱ تفسیر منهج الصادقین	۴۳ قرآن ۱۸۴	
۲۲ قرآن ۳۶۵		

فرهنگ نامه بزرگ قرآنی

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

عهدها ۱، ۷، ۸، ۹، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰؛ پیمان؛ پیمانها
(ح) ۲؛ پیمانها ۳، ۶، ۱۱، ۱۳، ۱۵؛ عهدهای شریعت و
عقدهای آن ۴؛ پیمانها که بندید ۵؛ عهدهایی که بندید ۱۰؛
عهدها، عقدها ۱۷؛ عهدهایی ۲۱؛ عهدهای خود ۲۲.
* عقدها ۲۳؛ عهدها ۲۴، ۳۴، ۳۵، ۳۶؛ پیمانها ۲۸، ۳۷،
۴۰، ۴۳؛ عهدآء شریعت ۳۹.

* عهدهای خدای عزوجل، و قیل سوگندها و نذرها
۴۴؛ پیمانها؛ جَمْعُ عَقْدٍ ۴۵؛ الْعُقُودُ: الْعُهُودُ ۴۸؛ قیل:
عهدهای خدای عزوجل و قیل سوگندها و نذرها ۴۹؛
عُقُود: عهدها ۵۱.

أَحَلَّتْ / أَحَلَّتْ لَكُمْ بِهِمَّةَ الْأَنْعَامِ ﴿آیه ۱﴾
حلال کرده شد ۱، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲؛ گشاده
شد ۲؛ گشاده کردند ۳؛ حلال بکرده‌اند ۴؛ حلال کرده
آمد و گشاده ۵؛ حلال کردند ۷، ۸، ۱۱؛ شایسته کرده
شد ۱۲؛ حلال کرده شود ۱۳، ۱۵؛ حلال کرده آمد ۱۶؛
حلال کرده‌اند ۱۷؛ حلال گردانیده شده است ۲۱.
* حلال کرده شد ۲۳، ۴۰، ۴۳؛ حلال کردستند ۲۴؛
حلال کرده شود ۲۸؛ حلال کردند ۳۴، ۳۵، ۳۷؛ حلال

آمَنُوا / يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ﴿آیه ۱﴾
بگروستید ۱؛ بگرویدید ۲، ۱۱؛ گرویده‌اند، گرویدگانید
۳؛ ایمان آورده‌اید ۴، ۱۶، ۲۱، ۲۲؛ بگرویدند ۵؛ ایمان
آورده‌اید ۷؛ مومنانید ۸؛ الَّذِينَ آمَنُوا: مومنان ۹، ۱۳، ۱۵؛
بگرویده‌اید ۱۰؛ گرویدید ۱۲، ۱۸، ۱۹، ۲۰؛ الَّذِينَ آمَنُوا:
مؤمنان ۱۴؛ الَّذِينَ آمَنُوا: مؤمنان و گرویدگان ۱۷.

* الَّذِينَ آمَنُوا: مومنان ۲۳، ۲۴؛ بگرویدیت ۲۸؛ مومنانید
۳۴؛ بگرویدید ۳۵، ۳۶؛ ایمان آوردی ۳۷؛ گرویدید ۳۸؛
ایمان آورده‌اید ۳۹؛ گرویده‌اید ۴۰؛ بگرویده‌اید ۴۳.

أَوْفُوا / يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ﴿آیه ۱﴾
وفا کنید ۱، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۷، ۲۰، ۲۱؛ وفا کنید، تمام
کنید (ح) ۲؛ تمام به جای آرید ۳، ۱۱؛ تمام بسپارید و
نگه دارید ۵؛ وفا کنیت ۱۲، ۱۴، ۱۸، ۱۹؛ تمام کنید ۱۳،
۱۵؛ راست کنید ۱۶؛ تمام کنید و وفا کنید ۲۲.

* وفا کنید ۲۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۹؛ وفا کنید او تمام
بگزارید ۲۴؛ تمام کنیت ۲۸، ۴۳؛ تمام به جای آرید ۳۵؛
وفا کنیت ۳۸؛ تمام کنید ۴۰.

الْعُقُودِ / يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ﴿آیه ۱﴾

فرهنگ‌نامه قرآنی ۲

- گرداند ۳۶؛ حلال [کرده] شد ۳۸؛ حلال بکرده‌اند ۳۹.
- لَكُمْ / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ** «آیه ۱»
شما را ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۷، ۸، ۹، ۱۳، ۱۵، ۱۷؛ برای شما
را ۱۰؛ مر شما را ۱۱، ۱۲، ۱۸، ۱۹، ۲۰؛ بر شما ۱۴، ۲۱؛
ایشان را ۱۶؛ برای شما ۲۲.
- * شما را ۲۳، ۲۴، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۹؛ مر شما را ۳۸،
۴۳؛ بر شما ۴۰.
- بَهِيمَةً / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ** «آیه ۱»
دهن بستان ۱؛ نخجیران ۲؛ بسته زبانان ۳، ۹؛ بی‌زبانان ۴؛
چهارپایان ۵، ۱۰، ۱۲، ۲۰، ۲۱، ۲۲؛ بهیمت ۷؛ بهیمگان
۸؛ **بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ**: چهارپایان ۱۱؛ گذاشته ۱۳، ۱۵؛ بی‌زبانان
۱۴؛ نخجیر ۱۶؛ بهیمه، چهارپای را بهیمه خوانند از بهر
آن که بسته زبان است ۱۷؛ چهارپایان نرم‌رو ۱۸، ۱۹.
- * دهن بستان ۲۳؛ **بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ**: خر و گاو و آهو دشتی
۲۴؛ گذاشته ۲۸، ۴۳؛ چهارپای ۳۴؛ صید ۳۵؛ **بَهِيمَةُ**
الْأَنْعَامِ: گوری و آهو و نخجیران ۳۶؛ چهارپایان ۳۷، ۳۸،
۴۰؛ **بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ**: چهارپایان ۴۵؛ **الْبَهِيمَةُ**: چهارپای ۴۹؛
چهارپای بهایم، ج ۵۱.
- الْأَنْعَامِ / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ** «آیه ۱»
ستوران ۱؛ چهارپایان ۳، ۷، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷؛ چهارپایان
از اشتر و گاو و گوسفند ۴؛ بسته زبان ۵، ۲۱، ۲۲؛ شتر و
گاف و گوسفند ۸؛ چهارپایان از اشتر و گاو و گوسفند
و آهو و خرگوش و گاو دشتی ۹؛ گاو و شتر و گوسفند
و آنچه بدینها ماند ۱۰؛ اشتر و گاو و گوسفند ۱۲؛
ستوران چهارپایان ۱۶؛ گاو و شتر و گوسفند ۱۸؛ شتر
و گاو و گوسفند ۱۹؛ شتر و گاو و گوسفند و آهو و
خرگوش و گاو دشتی و مانند وی ۲۰.
- * ستوران ۲۳؛ چهارپایان ۲۸، ۳۴، ۳۷؛ چهارپایان ۳۵؛
چهارپایان (= چهارپایان) ۳۷؛ اشتر و گاو و گوسفند ۳۸؛
گاو و گوسفند ۴۰.
- يُتْلَى / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ**
غَيْرَ مُجَلِّي الصَّيْدِ وَ أَنْتُمْ حُرْمٌ «آیه ۱»
می‌خوانده شهد ۱؛ خواندند ۲، ۸؛ برخوانند ۳، ۴، ۱۶؛
خوانند ۵، ۷، ۱۷؛ خوانده شود ۶، ۹، ۱۳؛ خوانده شود و
بیان کرده آید ۱۰؛ می‌خوانند ۱۱؛ خوانده می‌شود ۱۲،
۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۰؛ خواننده شود ۱۵؛ خوانده خواهد شد
۲۱، ۲۲.
- * خواننده [ه] می‌شهد ۲۳؛ برخوانند ۲۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۹؛
خواننده شود ۲۸، ۴۰، ۴۳؛ بخوانند ۳۴؛ خواننده می‌شود ۳۸.
- مُجَلِّي / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ**
غَيْرَ مُجَلِّي الصَّيْدِ وَ أَنْتُمْ حُرْمٌ «آیه ۱»
حلال گرفتاران ۱؛ گشادن، حلال باشد (ح) ۲؛ حلال
دارندگان ۳، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰؛ حلال
گردانید ۴؛ حلال دارنده باشید ۵؛ حلال‌دارنده ۷، ۲۲؛
غَيْرَ مُجَلِّي الصَّيْدِ: غیر جایگاه شکار ۸؛ حلال‌گیرنده
۹؛ حلال‌دارند ۱۰؛ در حالی که حلال‌داریت ۱۴؛ حلال
گیرند ۱۶؛ به حلال‌دارید ۱۷؛ حلال‌داننده ۲۱.
- * حج‌کننده ۲۳؛ حلال‌دارندگان ۲۴، ۲۸، ۳۵، ۳۷، ۴۰،
۴۳؛ حلال‌دارنده ۳۴؛ حلال‌داشتن ۳۶؛ حلال‌کردگان
۳۸؛ حلال‌گرداند ۳۹.
- * **غَيْرَ مُجَلِّي الصَّيْدِ**: یعنی حلال‌نادرندگان شکار ۴۴.
- الصَّيْدِ / أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ**
غَيْرَ مُجَلِّي الصَّيْدِ وَ أَنْتُمْ حُرْمٌ «آیه ۱»
صید ۱، ۲، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۴، ۱۷، ۲۱، ۲۲؛ شکار ۳،
۱۲، ۱۳، ۱۵؛ شکار کردن ۱۰، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰.